

IN MEMORIAM HENRYK MISZTAŁ (10 IV 1936 – 28 X 2020)

W dniu 28 października 2020 r. zmarł w Lublinie ks. prof. Henryk Miształ – profesor nauk prawnych, kapelan honorowy Ojca Świętego, kanonik gremialny senior Kapituły Lubelskiej. Nieoceniony Nauczyciel i Mistrz dla wielu pokoleń studentów i absolwentów KUL, dobry i prawy Człowiek.

Henryk Miształ urodził się 10 IV 1936 r. we wsi Skubicha koło Lublina, jako syn Jana i Marianny z domu Anasiewicz. W latach 1943-1950 uczęszczał do szkoły powszechnej stopnia podstawowego w Motyczu. W 1950 r. rozpoczął naukę w Lublinie, najpierw w Gimnazjum Biskupim, następnie w Liceum, które w latach komunizmu przemianowano na Niższe Seminarium Duchowne. Maturę eksternistycznie zdał 25 IV 1954 r. Święcenia kapłańskie otrzymał 18 IV 1960 r. z rąk ks. bpa prof. dra hab. Piotra Kałwy, Wielkiego Kanclerza KUL. Jeszcze jako kleryk rozpoczął studia teologiczne na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Licencjat i magisterium uzyskał w 1964 roku, a swoją „wielką przygodę z nauką inspirowaną wiarą” – pracę na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL rozpoczął 1 X 1969 roku. W kolejnych latach prawnicze studia i badania prowadziły ks. Miształa do coraz to nowych stopni, tytułów i stanowisk: doktorat (1968) z prawa kanonicznego: „Cenzura uprzednia pism i druków w Kościele Zachodnim. Studium historyczno-prawne” (druk: Lublin 2001); habilitacja (1979) „Causae historicae w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym” (druk: Lublin 1981); tytuł naukowy profesora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego (1986) „Biegli w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym” (druk: Lublin 1985); w 1992 r. powołany na stanowisko profesora zwyczajnego; w latach 1980-2007 kierownik Katedry Prawa Wyznaniowego, w latach 1984-2004 kurator Katedry Prawa Kanonizacyjnego; 1983-1987 prodziekan, 1987-1989 dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego i Nauk Prawnych KUL. Z dniem 1 X 2001 r. osiągnął wiek emerytalny. W badaniach naukowych Księdza Profesora obecne były dwa główne nurty badawcze: prawo kanonizacyjne i prawo wyznaniowe. W obu zakresach jego dorobek jest niezwykle imponujący i obejmuje ponad 400 publikacji, w tym obszerne monografie i cenione podręczniki akademickie¹. Niektóre prace, z uwagi

---

¹ Szczególnie godne uwagi są prace Henryka Miształa: „Causae historicae” w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym, Lublin 1981, ss. 196; Drogi rozwoju postępowania kanonizacyjnego, Częstochowa 1983, ss. 101; Postępowanie kanonizacyjne (współautorstwo z J.R. Barem), Warszawa 1985, ss. 200; Biegli w postępowaniu kanonizacyjnym, Lublin 1985, ss. 264; Komentarz do Konstytucji apostolskiej „Divinus perfectionis Magister”, Lublin 1987, ss. 227; Doskonali w miłości. Świeccy święci i błogosławieni, Lublin 1992, ss. 445; Geniusz kobiety. Aspekt etyczno-społeczny, Wydawnictwo Diecezjalne-Sandomierz 1996, ss. 176; Polskie prawo wyznaniowe, t. I: Zagadnienia wstępne. Rys historyczny, Lublin 1996, ss. 374; Mówią święci. Przesłania Jana Pawła II w polskich beatyfikacjach i kanonizacjach, Lublin-Sandomierz 1999, ss. 232; Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego. Zarys historii,

na swą doniosłość, zostały przetłumaczone na język włoski, angielski, czeski i litewski². W roku 2009 z okazji jubileuszu 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Księdza Profesora Henryka Misztala oraz 25-lecia istnienia Katedry Prawa Kanonizacyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zaprezentowano książkę „Duc in altum. Sprawy kanonizacyjne. Wybór pism” będącą wyrazem uznania dla Jubilata oraz wdzięczności środowiska akademickiego za Jego pracę naukową i dydaktyczną³. Z Jego niezwykle bogatego dorobku wiele prac na trwałe zapisało się na kartach nauki polskiej, by wymienić tylko: „Kodyfikacje prawa kanonizacyjnego”, „Pojęcie beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych spraw historycznych”, „Kanonizacja równoznaczna”, „Powołanie ludzi świeckich do świętości według Soboru Watykańskiego II, Kodeksu Prawa Kanonicznego i adhortacji *Christifideles laici*”, „Świętość w ujęciu Jana Pawła II”, „Wybrane postacie świętych niewiast zaangażowanych w życie publiczne”, „Beatyfikacja mężczyzn polskich z okresu II wojny światowej”, „Eucharystia źródłem doskonałości polskich świętych i błogosławionych”, „Znaczenie polskich beatyfikacji i kanonizacji w nauczaniu Jana Pawła II”, „Podstawy prawne przygotowań do rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego”, „Biografia w procesie beatyfikacyjnym”, „Dokument jako środek dowodowy w historycznych sprawach beatyfikacyjnych”, „Cud w rozumieniu prawa kanonizacyjnego”, „Postępowanie w diecezji lub eparchii według Instrukcji Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych z 17 maja 2007 r.”, „*Ne pereant probationes*”, „Sprawa kanonizacji bł. Wincentego Kadłubka”.

H. Misztal był promotorem 40 prac doktorskich i 171 magisterskich; otrzymał trzy nagrody rektorskie „za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe oraz kształcenie kadr naukowych”; Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (2000); Złoty medal „American Bibliographical Institute” Leading Intellectuals of the World 2004 United States of America; Medal Komisji Edukacji Narodowej (2006); Złoty Medal za Długoletnią Służbę (2007); oraz Medal za Zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Prowadził 7 procesów polskich kandydatów na ołtarze zakończonych beatyfikacją i sprawował nadzór naukowy w wielu innych procesach kanonizacyjnych w Polsce⁴.

---

procedura, Lublin 2003, ss. 703; *Le cause di canonizzazione. Storia e procedura*. Congregazione delle Cause dei Santi. *Sussidi per lo Studio delle Cause dei Santi*, n. 8, Libreria Editrice Vaticana 2005, ss. 590; *Sanctorum Mater. Instrukcja Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych o prowadzeniu dochodzenia diecezjalnego lub eparchialnego w sprawach kanonizacyjnych. Komentarz*, Lublin 2008, ss. 156.

² Por. P. Stanisław, *Curriculum vitae*, [w:] „*Divina et humana*”. *Księga jubileuszowa w 65. rocznicę urodzin Księdza Profesora Henryka Misztala*, red. A. Dębiński, W. Bar, P. Stanisław, Lublin 2001, s. 15-17; H. Misztal, *Przemówienie wygłoszone podczas uroczystości wręczenia Księgi jubileuszowej*, [w:] „*Religioni et scientiae*”. *Materiały V Sympozjum Prawa Kanonizacyjnego (Lublin, 25 kwietnia 2001 r.)*, red. P. Stanisław, Lublin 2001, s. 226; P. Stanisław, A. Abramowicz, *Katedra Prawa Wyznaniowego*, [w:] *Księga Jubileuszowa z okazji 90-lecia Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II*, red. A. Dębiński, M. Ganczar, S. Józwiak i in., Lublin 2008, s. 365-388; *Motycz. Więzy pokoleń*, red. H. Misztal, Motycz 2009, s. 181-214.

³ H. Misztal, *Duc in altum. Sprawy kanonizacyjne. Wybór pism*, red. L. Fiejdasz, Lublin 2009.

⁴ https://www.kul.pl/ks-prof-dr-hab-henryk-misztal,art_1099.html.

„Każdy człowiek zostawia po sobie jakiś ślad jak samolot smugę na czystym niebie. Może on być ciemny, pełen ludzkich słabości albo jaśniejszy jakby oświetlony słońcem. Życie każdego można też porównać do nurtu rzeki, która od źródła zmierza w nieznaną świat, by się połączyć z oceanem. Źródło posiada wodę czystą jak oczy dziecka, lecz później płynąc przez różne zakola i przyjmując w swoje nurty wszystko, co spływa z otoczenia, może utracić swoją przejrzystość, zmętnieć, a nawet wydawać nieprzyjemny odór. Na jej drodze zdarzają się także wodospady, które zwykle oczyszczają toń. Niekiedy napotyka na przeszkody wprowadzające wiry w jej wody lub nawet zdarza się, że cała rzeka wpada pod ziemię, aby już nie wypłynąć. Jeśli zaś zdoła znowu się wynurzyć, to może być wzbogacona o cenne minerały i sole. Najczęściej rzeka w swoim biegu wpływa do większych od siebie, by dalej już płynąć wspólnie do kresu przeznaczenia. W życiu człowieka jest podobnie. Radości przeżywane we wspólnocie stają się jeszcze większe, natomiast smutki mniej bolesne. O wyborze kierunku nurtu i o jego przebiegu podobnie, jak w życiu człowieka, decydują przeważnie jakieś istotne zdarzenia”. Tymi słowami Ksiądz Profesor Henryk Misztal dzielił się osobistą refleksją nad własnym życiem i pracą na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim⁵.

Odejście z tego świata Księdza Profesora Henryka Misztala jest wielką stratą dla polskiej nauki. Należał do najwybitniejszych polskich kanonistów i organizatorów życia naukowego. Dane mi było poznać Profesora na Jego seminarium na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL i od tego czasu stał się moim Mistrzem.

Artur Lis

⁵ H. Misztal, *Blaski i cienie. Refleksje wieloletniego pracownika KUL*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013.